

Rapport 2017-2018

KNS Representantskapsmøte 24.-26. Juni 2019

Samfunnspolitisk virksomhet

Høyre/ Fremskrittsparti- regjeringen ble ved valget i 2017 gjenvalgt, men med betydelig mindre oppslutning enn i 2013. De ble dermed avhengig av alle fire partier på borgerlig side for å få flertall for sin politikk. Dette ga opposisjonen større mulighet til å få flertall for sin politikk. Noe som medførte at man det første året i regjeringsperioden fikk nøytralisert noe av den verste høyrepolitikken, samt vedtatt en rekke gode forslag på arbeidsliv, helse og privatisering. Det viktigste vedtaket kom våren 2018 da Stortinget vedtok sterke begrensninger i bemanningsbransjens. Blant annet forbud mot såkalte 0-timerkontrakter (ikke lønn mellom oppdrag.)

Høsten 2018 besluttet landsmøtet i Kristelig Folkeparti med knappst mulig margin å gå i regjeringssamarbeid med Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre. Norge har dermed fått sin første borgerlige flertallsregjering siden 1985.

Dagens regjering er den mest høyrevridde etter andre verdenskrig. Dette gjenspeiler seg på sentrale politiske områder. Det mest alvorlige er regjeringens angrep på den norske arbeidslivsmodellen. Den stadig synkende andelen av fagorganiserte blir av regjeringen legitimert med at de i sin regjeringserklæring anerkjenner retten til ikke å være fagorganisert.

Norge har en tradisjon for en god dialog mellom partene i arbeidslivet og sentrale myndigheter. Spesielt i krisetider har det vært en forståelse for å dele byrden mellom bedriften og lønnsnettverket.

De økonomiske nedgangstidene etter 2014 har gjorde det nødvendig å vise lønnsmoderasjon. I alle oppgjør fra 2014- 2019 har fagbevegelsen tatt ansvar og sørget for svært moderate krav. Regjeringen har derimot sviktet den gode tradisjonen med at alle drar lasset i krisetider. I stedet for å løse ledighetskrisen, har regjeringen drevet en skattekuttpolitikk uten effekt for sysselsettingen. Arbeidsledige og barn av uføre har fått kutt i stønadene og vanlige arbeidstakere har fått skatte og avgiftsøkninger. Tre av ti husholdninger har fått dårligere kjøpekraft etter 2013. De med minst har betalt prisen for at de aller rikeste har fått skatteutt.

Kommunevalget i 2015 ga fantastiske resultater for våre medlemmer. Valget førte til politisk skifte både i Tromsø, Bodø, Bergen og Oslo. Nå er alle landes store kommuner inkludert Trondheim styrt av rød-grønne allianser og over 60 prosent av landets befolkning bor i kommuner styrt av rød-grønne.

For våre medlemmer har det i løpet av 3 åre gitt merkbare resultater: I Tromsø er privatisering av renholdstjenestene stoppet, Oslo bygger igjen kommunale barnehager og stoppet etableringen av kommersielle private barnehager. 20 år med privat renovasjon er erstattet med at kommunen tar ansvar for søppelhåndteringen i hovedstaden. I mer enn 75 andre kommuner har det samme skjedd. I Bergen har kommunen overtatt det privat drevne sykehjemmet og stoppet bruken av private bemanningsbyråer. I Bodø har man doblet antall lærlinger og stadig flere får hele faste stillinger. Vår iherdige valgkampinnsats har bidratt til at vi har fått politikere som stopper privatiseringen av kommunale arbeidsplasser og trygger velferden til befolkningen.

Med en mørkeblå regjering fungerer de rød-grønne kommunene som en buffer mot regjeringens privatiseringspolitikk. Det er derfor mye som står på spill ved kommune- og fylkestingsvalget i 2019. Sjeldent har et valg vært viktigere for våre medlemmer.

Høyre/ Frp regjeringens mange angrep på arbeidsmiljøloven har gjort at Fagforbundet har lagt ned mye arbeid med å jobbe politisk på arbeidslivsområdet. Sosial dumping og arbeidslivskriminalitet er et økende og vedvarende problem, med grov utnyttelse av utenlandsk arbeidskraft. Sammen med andre forbund i LO er har vi etablert en beredskap for å motarbeide dette. I tillegg arbeider vi opp mot kommuner og sentrale politiske myndigheter for at de skal etablere regelverk for å avdekke og bekjempe sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Gjennom lokalt trepartssamarbeid har vi fått mange av landets kommuner til å utarbeide regelverk ved offentlige innkjøp som skal forhindre sosial dumping.

Stadig økende bruk av bemanningsbyråer i norske kommuner er en stor bekymring. Kommunenes pleie- og omsorgssektoren vil oppleve stor økning i behovet for arbeidskraft framover. Vikarbyråer er den dårligste måten å løse dette på, men både store byer og små distriktskommuner velger denne løsningen. Alt for mange kommuner kontrollerer eller følger ikke opp de innleide arbeidstakerne, og sørger for at ansatte jobber på de vilkår de skal og får den lønn og pensjon de har krav på.

I august 2018 tok Fagforbundet ut søksmål mot velferdsselskapet Aleris Ungplan og Boi, på vegne av 24 medlemmer. De 24 har vært knyttet til Aleris som selvstendig næringsdrivende, men arbeidet har bestått i helt ordinære oppgaver som tilsier at de skulle vært ansatt. Søksmålet dreier seg om de egentlig skulle vært regnet som ansatte og ikke konsulenter. Som oppdragstaker/konsulent blir man ikke omfattet av arbeidsmiljøloven. Fagforbundet mener at selskapet har hatt store økonomiske fordeler av å behandle medarbeiderne som selvstendig næringsdrivende «konsulenter» og ikke ansatte. Selskapet har spart utgifter til overtid, sykkelønn og pensjon for medarbeiderne, samtidig som de har unnlatt å betale arbeidsgiveravgift til det offentlige. I søksmålet ligger krav om etterbetaling på opp mot halvannen million kroner per person. Dette er en av de største og viktigste arbeidslivssakene i norsk rett på årevis. Det handler om hvorvidt arbeidstakere har rett på fast ansettelse slik arbeidsmiljøloven sier.

Fagforbundet har ytterligere styrket arbeidet mot privatisering og konkurranseutsetting i perioden. Vi har lagt vekt på å skaffe tilveie egne rapporter, tall, fakta og undersøkelser, og bringe det inn i samfunnsdebatten. Vi har støttet opp under ulike miljøer som har vært medspillere her. I likhet med de andre nordiske landene ser vi at private velferdstjenester kjøpes opp av store kommersielle aktører som tjener store penger på tjenesten. I samarbeid med organisasjonen For velferdsstaten legger vi til rette for at velferdsprofitører blir et hett valgkamptema i kommunevalget i 2019

Vi har også drevet fram alternative måter å omstille og fornye offentlig sektor på. Sammen med andre arbeidstakerorganisasjoner, KS og regjeringen har vi nå slutført et sentralt og lokalt trepartssamarbeid i programmet "Saman for ein betre kommune". Dette arbeidet er videreført gjennom andre temaer blant annet digitalisering av offentlig sektor. I tillegg jobber Fagforbundet aktivt på egenhånd opp mot landets kommuner som ikke har et etablert trepartssamarbeid.

Organisatorisk virksomhet og vervearbeid

Organisatorisk virksomhet

Fagforbundet har i 2017/ 2018 jobbet med oppfølging av organisasjonsvedtaket som ble fattet på Landsmøte i 2017. Innstillingen var basert på et utredningsarbeid som ble foretatt i landsmøteperioden 2013- 2017. Vedtaket går i hovedsak ut på å styrke organisasjonen gjennom tre hovedområder:

- Yrkespolitisk makt
- Tariffmakt
- Politisk makt

Regionsstyrene har gjennomført "Utviklingsprogram for styret" i regi av forbundet sentralt, hvor tema har vært utøvelse av ledelse og utøvelse av "sørge- for" ansvaret ovenfor fagforeningene.

Fagforeningsstyrene har gjennomført styrekurset " Godt fagforeningsarbeid" og leder/ nestlederopplæring.

Landsmøtet vedtok at organisasjonen skulle videreutvikle egen arbeidsform i alle ledd for å sikre operasjonalt, god ressursutnyttelse og utvikling. Det var et hovedpoeng å få til god samhandling av arbeidet med lov- og avtaleverk, yrkesarbeid og organisatorisk og politisk arbeid.

Vervearbeid og medlemsutvikling

Også i 2017 - 2018 var ivaretagelse, verving og medlemsoppfølging en av Fagforbundets hovedprioriteringer.

Antall medlemmer totalt økte fra 354 739 til 366 247 i løpet av perioden 1.1. 2017 – 31.12.2018 en økning på 11 508 medlemmer. Antall yrkesaktive medlemmer økte fra 221 236 til 224 739 i løpet av perioden – en økning på 3513 yrkesaktive medlemmer.

Fagforbundet har nå totalt 45 275 medlemmer under 30år. Fagforbundet har nå over 6000 studentmedlemmer. Det er 6200 elevemedlemmer, en økning på over 850. Antall unge medlemmer på 30 år og yngre utgjør 12.3 % av medlemsmassen

Det meste av vervearbeidet skjer i forbundsregionene og i fagforeningene, nærmest mulig medlemmet, som en viktig del av den daglige virksomheten.

Fagforbundet arrangerte for 11. år på rad Fagforbundsukene. Hovedmålet med disse ukene er at Fagforbundet skal være synlig, nær og stolt, mens de konkrete målsetningene er rekruttering på arbeidsplassene. I perioden 2017- 2018 har forbundet også hatt et spesielt fokus på verving innenfor sykehus. I tillegg har det blitt gjennomført prosjekter rettet mot verving i facility- og servicesektoren.

Rekruttering av medlemmer med flerkulturell bakgrunn er, og vil fortsatt være, et satsningsområde.

Fagforbundet nasjonalt har ansvaret for å koordinere arbeidet med medlemsrekruttering og jobber utfra nasjonale planer. Det settes opp nasjonale vervemål som fordeles ut til alle forbundsregioner. De fleste forbundsregionene når sine mål, men det er frafallet av medlemmer som medfører at økningen ikke er så god som ønsket. Det er en verveansvarelig i hver region som det holdes jevnlig kontakt med, gjennom samlinger og videomøter. Det sendes også ut månedlige statistikker slik at alle kan følge med på måloppnåelse.